

Parkinson Hastalarında Uyku Bozukluklarının Değerlendirilmesi

Yeşim Güzey Aras, Belma Doğan Güngen

Sakarya Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Nöroloji Kliniği, Sakarya

Giriş: Parkinson hastalığında (PH) uyku bozuklukları uzun yıllardır bilinmektedir ve sık olarak görülür. Parkinson hastalığında uyku bozuklukları etyolojisi multifaktöryeldir, noktural motor semptomlar, nokturi, depresif semptomlar ve kullanılan ilaçlar etkilidir. Aşırı gündüz uykululuğu noktural semptomlara ve dopaminerjik tedaviye sekonder olabileceği gibi uyanıklık sağlayıcı sistemde ve orexin sistemindeki bozukluklara bağlı da olabilir. Epworth uykululuk skalası (ESS) 8 farklı sorudan oluşan uyku ile ilgili durumları değerlendiren bir skaladır. Bu çalışmada, biz PH'ında uyku bozukluklarını ESS ile değerlendirmeyi amaçladık.

Yöntem: Bu prospektif vaka-kontrol çalışmasında 46 PH'ının ve 30 sağlıklı gönüllünün demografik verileri ve uyku kalitesi kaydedildi. Uyku kalitesi Epworth uykululuk skalası (ESS) ile değerlendirildi. ESS 0-10 hafif olarak kategorize edildi ve 10 üzerinden ciddi olarak kategorize edildi. PH evrelemesinde Parkinson Hastalığı Değerlendirme Ölçeği (BPHDÖ) ve Hoehn ve Yahr ölçeği (H-Y) kullanıldı.

Bulgular: PH grubunda olan hastaların yaş ortalaması: $68.1 \pm 11,7$ yıl, kontrol grubunun yaş ortalaması 64.3 ± 10.8 yıl, PH grubunun hastalık süresi 5.41 ± 4.04 yıl idi (p 0.13). Parkinson hastalığı, başlangıç yaşı 63.2 ± 12.3 idi. ESS skorları açısından PH grubu ile kontrol grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptandı (p : 0.001). BPHDÖ ortalaması 31.9 ± 10.5 puan ve H-Y ortalaması 1.6 ± 0.5 puan saptandı. PH grubunun % 46.2'inde ve kontrol grubunun % 91,7'inde ESS skoru <10 tespit edilmiştir.

Sonuç: Uyku bozuklukları PH' da en sık rastlanan ve hastaların hayat kalitesini en çok düşüren non motor semptomlardandır. ESS' nin PH' daki gündüz aşırı uykululuğu değerlendirmek için oldukça iyi olduğu bildirilmiştir. Bu çalışma PH' ında ESS' nin uyku bozukluklarını saptamada kullanılması için iyi bir kanıt temeli sağlamıştır.